

KATI ATIK VE ÇEVRE

Sayı: 3 Temmuz 1991

KATI ATIK TÜRK MİLLİ KOMİTESİ

KATI ATIK VE ÇEVRE

Sayı 3 Temmuz 1991

İÇİNDEKİLER

- Okurlarımıza	1
- Basından Katı Atıklarla İlgili Haberler	2
- Eskişehir Belediyesinin 1990 Yılı Çevre Faaliyetleri	4
- Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Paneli	5
- Plastik Ambalajların Çevreyi Kirletmesinin Önlenmesi Salih Dinçer	26
- Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin Katı Atıkların Yakılması Bölümünün Değerlendirilmesi Hasancan Okutan, M.Ferhat Yardım	29
- Çöplükteki Plastik Maddeden Suni Tahta Yapılışı Meral Taner Kaya	30
- Katı Atık Türk Milli Komitesi Üyelerinin Faaliyetleri	33
- Toplantılar	34

KATI ATIK ARAŞTIRMA ve DENETİMİ TÜRK MİLLİ KOMİTESİ Adına Sahibi ve Mesul Müdürü: Prof.Dr.Kriton Curi

Editörler: Prof.Dr.Fahir Borak
Doç.Dr.Günay Kocasoy

Yazı Kurulu: Prof.Dr.Ekrem Ekinci
Prof.Dr.İlhan Or
Prof.Dr.Gülerman Sürücü
Prof.Dr.Olcay Tünay

Üç ayda bir yayınlanır.

Yazışma Adresi:
Katı Atık Türk Milli Komitesi
Boğaziçi Üniversitesi
80815 Bebek-İSTANBUL

OFSET HAZIRLIK VE BASKI
Cem Ofset Matbaacılık Sanayii A.Ş.
Beşyol, Fabrikalar Caddesi No:21
Sefaköy, İSTANBUL Tel: 541 61 80 (6 Hat)

Bu dergi geri kazanılmış kağıda basılmıştır.

Lever-İş'e bu derginin basılmasındaki katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Okurlarımıza

Katı Atık ve Çevre dergisinin bu sayısında Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ile ilgili olarak 26 Nisan 1991 tarihinde yapılan panelin banda alınan konuşmalar yayınlanmaktadır. Kayıtların yer yer temiz olmaması sebebiyle bazı suallere soranların kimlikleri veya cümleler tam olarak verilememekle birlikte yapılan konuşmaların tamamına ilaveten konunun özüne temas eden beğeni, düşünce ve tenkidleri de mümkün olduğunca sayfalarımıza naklettik.

Bu sayıda plastiklerle ilgili iki makale de var. Biri geçen sayımızda yayınlanan, ancak önemli dizim hataları sebebiyle yazan Prof.Dinçer'den özür dileyerek tekrar yayınladığımız bir makale.

Yazılı basında çevreye, katı atıklara ayrılan yer -biraz azalsa da- devam ediyor. Ümid ederim bu azalma toplumun da konuya verdiği önemin azalması manasına gelmesin. Zira her geçen gün bu konuda bir kayıptır; hava, su ve toprağın kirlenmesi adeta geri dönülemez bir şekilde artmaktadır. Bu karamsar ifadenin yanında, konuya ilgi gösterenlerin, yapıcı yaklaşımlarda bulunanların haberlerini de belirtmekte yarar var: Eskişehir Belediyesinin 1990 yılı çevre faaliyetlerinden bir özeti de bu çerçevede içinde size sunuyor ve diğer belediyelerimizden, kuruluşlarımızdan benzer haberler bekliyoruz.

Saygılarıyla
Fahir Borak

Temizlik

Biz insanlar çevremizi bilinçsizce, görgüsüzce kirletiyoruz; kirletmek kolay, temizlemek zordur. Çevreyi temizlemek bize çok zor geliyorsa, niçin çevreyi kirletiyoruz?

Gülten Kumcu
Bu Köşe Çocuklarımızın
Çay Belediyesinin Sesi
Ocak 1991

Ambalaj Atık Miktarını Azaltır

... ambalajın ilk ve asıl amacı, atık miktarını azaltmaktır. Ülkemizde, bugün bile tonlarca gıda maddesi, uygun bir şekilde ambalajlanamadığı için, üretim yerinde ziyan olmakta, aynı ürünün sıkıntısını çeken diğer yerleşim bölgelerinde tüketiciye ulaşmamaktadır. Tetra Pak olarak amacımız, içerisindeki ürünü en iyi şekilde koruyan, ekonomik ve güvenilir ambalaj sistemler üretirken, çevreye zarar vermemektir.

...Bir ambalajın çevresel açıdan değerlendirilmesinde en güvenilir sonucu elde etmek için ambalajın hammadde halinden, atık haline gelene kadar geçen toplam "yaşam süreci" içerisindeki her evrede, çevreye olan etkisinin hesaplanması gerekir. Bu yaklaşımda, hammaddelerin işlenmesi, üretim ve dağıtım aşamalarındaki enerji tüketimi, havaya ve suya olan emisyonlar atık maddelerin değerlendirilmesi gibi faktörlerin tümü dikkate alınmalıdır.

Tetra News, 1991:1

Bir Mektup...

...(Procter and Gamble) bilim adamları, çevreye az yük oluşturacak yeni ürünler ve ambalajlar geliştirmek için çalışmakta, atık maddelerin dönüşümü yöntemini (recycling) geliştirmek için diğer sektörlerde çalışan bilim adamları ve çevrecilerle işbirliği yapmaktadırlar.

Procter and Gamble, 1991

Doğal Denge, Kamu Yararı ve Dolgu

İstanbul halkının deniz ve doğayla bütünleşme ihtiyacına cevap veren doğal kumlu 3 bakır koydan bir tanesi İstanbul Belediyesi tarafından.....hafriyat, moloz, cüruf, çöp ve fabrika atıklarıyla doldurulmuştur.....

Erzen Pakel Onur
Cumhuriyet 22 Mart 1991

Çöp Deyip Geçmeyin!

Şimdiye kadar çöp deyip geçtiğiniz atıkların aslında ne kadar değerli maddeler olduğunu biliyormuydunuz?.....

Hürriyet 27 Mart 1991

Paksoy'a Ödül

Türkiye'nin cam şişedeki ilk ve tek ayçiçek yağı Paksoy Çiçek çevreye katkılarından dolayı (Ankara Rotary Kulüp) tarafından ödüllendirildi.

Hürriyet, 27 Mart 1991

Hem Temizlik, Hem Kazanç: Geri Kazanma - Yeniden Kullanma

İstanbul'un en önemli iki büyük sorunu çöpler ve atık sular. Bu iki sorunun çözülmesi için ise birçok araştırma yapılıyor ve yeni teknolojiler geliştiriliyor. Bunlardan en başta geleni "geri kazanma" (recycling)" denilen metod. Bu yolla yapılan enerji tasarrufu "yenilenemez" nitelikteki doğal kaynakların daha az kullanılmasına ve sürekliliğin sağlanmasına faydalı oluyor. Çöpteki maddelerin geri kazanılması, enerji tasarrufu yanında çevre kirlenmesini önleyici niteliğe de sahip...

Hürriyet, Su Haberleri, 6 Nisan 1991

"Çöp Konteynirlerini Kullanmayı Bilmiyoruz"

... konteynirlerin çevre temizliğine gerektiği gibi katkıda bulunmadığını, tam tersine kullanmasını bilmediğimiz için kirliliğe yol açtığını.....kedi ve köpekler tarafından karıştırıldığını ve çöplerin etrafa dağıldığını.....çöplerin zaman zaman konteynirlerin etrafına atıldığını

Okuyucu Mektubu, Nuran Sedetmen
Hürriyet, 10 Nisan 1991

Atıklarla İlgili 75/422 Sayılı Yönergenin Güçlendirilmesi

(AT) Konseyi, belirli tehlikeli maddeler içeren pil ve akümülatörlerle ilgili bir Yönerge kabul etti. Söz konusu Yönerge tehlikeli maddeler içeren pillerin yeniden değerlendirilmesini ya da bu pillerin yok edilmesini teşvik etmeyi hedefleyecek. Yönerge aynı zamanda düşük düzeyde ağır metal ve diğer tehlikeli ya da çevreyi kirlletici madde içeren pillerin piyasaya sürülmesini de amaçlıyor.

EC news, 19 Nisan 1991

"Çevre"

Daha geç kalmadan, yapılabilecek herşeyi yapmak... Sorumsuz bir sanayileşme, kentleşme adına amansız bir sömürü ve tahribat sonucu doğal denge tükenme noktasında...

Mehmet Saysel,
TMMOB Kimya M.Odası İst. Şubesi
Haber Bülteni
Mayıs 1991

Yeşilbarış İspanya'da Önemli Atık Ticaretini Ortaya Çıkardı

Tehlikeli atıklar en kolay yolu takip ediyorlar...Avrupa'da bu yolların çoğu İspanya'ya çıkıyor..Yeşilbarış, Almaden bölgesine cıva ihtiva

eden en az 11 ton atığın en az yirmibeş yabancı kimya firması tarafından getirildiğini ve atıldığını ortaya çıkardı. Yeşilbarış ayrıca Bilbao bölgesinde yeniden işleme şirketlerince üretildikleri yerde işleme tutulması yüksek derecede tehlikeli bulunan Kuzey Avrupa atıklarını işleyerek kâr sağladıklarını da meydana çıkardı.

Almaden'de İşlenecek Atıklar

<u>Ürün</u>	<u>Miktar (Ton/sene)</u>
Pil	40-50
Klor-Alkali tesislerinden olan atıklar	300-400
Cıvalı endüstriyel atıklar	50-100
Gaz ve su işleminden aktive kömür	200-250
Katalizlerden aktive kömür	100-150
Normal Atık	30
Çeşitli	20

Yeşilbarış 4.2, Yaz1991

OECD, Basel Anlaşmasından Önce Davranmak İstiyor...

OECD şimdi ihraç edilecek atıklar için "Kırmızı, Sarı, Yeşil Liste" politikası hazırlıyor. Bu anlaşmayı Basel anlaşmasından önce imzalayan OECD devletleri, Basel anlaşmasına uymak zorunda olmayacaklar. Bu yeni sisteme göre "Yeşil" listeye giren atıklar üzerinde bir kontrol olmayacak. "Sarı" listedekiler Basel'de belirtilenden daha az kontrole tabiler. "Kırmızı" listeye girenler Basel anlaşmasında belirtildiği gibi kontrol edilecekler. Yeşilbarış bu yaklaşıma karşı çıkarak, OECD dışı ülkelere her türlü tehlikeli atık ihracatının yasaklanmasını istiyor.

Yeşilbarış 4.2., Yaz 1991

Eskişehir Belediyesi "Çevre" konusundaki çalışmalarına Ekim 1989-Ocak 1990 yılı tarihleri arasında "Eskişehir Temizlik Sorunu Analizi ve Model Uygulama Araştırması" çalışmasıyla başladı. Araştırmayı, Radife Akyıldız Ongar hazırladı.

Bu çalışmada muhtarlara ve temizlik işçilerine yönelik anket çalışmalarının yanısıra temizlik organizasyonunda kullanılmak üzere haritalarla temizlik sorununa yaklaşımlar getirildi.

Eskişehir Belediyesi, temizlik sorununda öncelikle 15 çöp kamyonu (sıkıştırılmalı) ve işçi alımını gerçekleştirdi.

Ayrıca "İnsan Temizdir" adı altında Çevre Gönüllüleri Temizlik Kampanyasını (6 Haziran 1990) ve Katı Atık Milli Komitesi ile birlikte Eskişehir Belediyesi

İNSAN TEMİZDİR

*Bu dünya bize
atalarımızdan kalan bir miras değil,
çocuklarımızın bırakacağı
bir emanettir.*

ESKİŞEHİR BELEDİYESİ

"Katı Atık Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyum'unu" düzenledi. Dünya Çevre Günü (6 Haziran 1990) çerçevesinde İkokullararası Kağıt ve Şişe Toplama Kampanyası ve resim yarışması düzenlendi. Yine ilkokul öğrencilerine yönelik, Kukla Tiyatrosu "Çevre" oyunu Radife Akyıldız Ongar, İrfan Ongar ve Mesut Ümre tarafından sergilendi.

"Çevre Gönüllüleri" organizasyonunda, Eskişehir Belediyesi Çevre Gönüllüsü Kartı alan 4476 kişinin, Çevre Gönüllüsü olarak, çevreyi kirletenleri, halkın ortak kullanımına ait mal ve hizmetlere zarar verenleri, doğal ve tarihsel değerleri tahrip edenleri, çağına ve çevresine karşı duyarlı olarak uyarmak yönlendirmek vb. konularda sorumlulukları bulunmaktadır.

İnsan, onbinlerce yıldır doğa sayesinde varoldu. Bundan sonra da varlığını sürdürebilmesi gene doğaya bağlı.

Havasız geçen 3 dakika,
Susuz geçen 7 - 15 gün,
Yiyeceksiz geçen 60 gün
bizi ölüme götürür.
Soluduğumuz havayı,
içtiğimiz suyu, yediğimiz
yiyeceklerin hepsini bize doğa verir.
Doğanın ölümü, bizim de ölümümüz
demektir. Kollarını sonsuz bir
cömertlikle açıp bize hayat veren
doğa, karşılığında tek bir şey bekler :
SEVGİ...

Yaşamak için doğayı sevmek
zorundayız. Çocuklarımıza
yaşanabilir yarınlar sağlamak için
doğayı korumak zorundayız.
Doğayı kirleterek yaşamımızı tehdit
edenlerle mücadele edin. ÇEVRE
GÖNÜLLÜSÜ olarak bu mücadelede
SÖZ ve YETKİ sahibi olun. Çevre
Gönüllüsü olmak için ESKİŞEHİR
BELEDİYESİ ÇEVRE BÜROSU'na
başvurun.

ESKİŞEHİR BELEDİYESİ
ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ BÜROSU

Tel: 13 81 61 / 227

Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Uygulanması Paneli

(26 Nisan 1991)

Katı Atık Türk Millî Komitesi tarafından 26 Nisan 1991 tarihinde Boğaziçi Üniversite'sinde tertiplenen "Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Uygulanması Paneli", Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Prof.Dr.Ergün Toğrol'un Oturum Başkanlığı'n'da, Yıldız Üniversite'sinden Prof.Dr.Adem Baştürk, Boğaziçi Üniversitesinden Prof.Dr.Kriton Curi, Alarko Şirketler Topluluğundan Üzeyir Garih, Aliağa Belediye Başkanı Hakkı Ülkü ve Çevre Müsteşarlığı Atık Yönetimi Daire Başkanı Zeynep Yöntem'in katılımları ile gerçekleştirildi.

İlgili Yönetmeliğin tamamı geçen sayımızda yayınlanmıştır. Bu sayıda yapılan panelde banda kaydedilmiş konuşmalar yayınlanacaktır. Kaydedilen konuşmalarda tam anlaşılamayan yerler ... nokta nokta olarak bırakılacak esası değiştirmeyen bazı ufak düzenlemeler (tekrar edilen kelimenin yazılmaması gibi) haricinde sunulan konuşmaların tamamı sunulacaktır. Panelin ikinci kısmı olan soru ve tartışmalarda kayıt tam olarak yapılmadığı için bazı konuşmalar eksik olarak yayınlanmaktadır.

KATI ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ PANELİ

26 NISAN 1991

